

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken, de Minister van Defensie, de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de Minister van Veiligheid en Justitie over de brief van 7 oktober 2016 inzake de **Verlenging Nederlandse bijdrage MINUSMA, de United Nations Multidimensional Integrated Stabilisation Mission in Mali** (Kamerstuk 29 521, nr. 327).

Voorzitter van de commissie,
Eijsink

Griffier van de commissie,
Van Toor

- Nr. Vraag
- 1 In hoeverre hebben de Nederlandse *special forces* in Afghanistan ingeboet op hun getraindheid en gereedheid door hun werkzaamheden in Mali?
 - 2 Waarom bent u pas nu tot een verlengingsbesluit gekomen en niet voor de zomer, zoals toegezegd en via de media aangekondigd¹? Kunt u deze vertraging verklaren?
 - 3 Deelt u de analyse van Open Doors² dat in heel Mali de radicalisering van moslims gestaag toeneemt, waardoor christenen en kerken in het nauw dreigen te komen? Bent u bereid de Malinese autoriteiten hierop aan te spreken en aan te dringen op maatregelen? Zo nee, waarom niet?
 - 4 Bent u bereid een uitvoerige reactie te geven op de snoeiharde kritiek³ van een oud-contingentscommandant van 1 (NLD) MINUSMA op het functioneren van de VN in Mali en diens analyse dat de Nederlandse bijdrage een sterke schakel vormt in een zwakke keten? Bent u bereid daarbij in te gaan op tenminste de volgende aspecten:
 - het declaratiestelsel
 - de operationele ineffectiviteit
 - de spraakverwarring en cultuurverschillen
 - gebrekkig leiderschap
 - onduidelijke bevelen
 - het grote risico dat vertrouwelijke informatie gekocht of gelekt wordt en in handen komt van opponenten
 Zo nee, waarom niet?
 - 5 Klopt het dat Defensie een voormalig contingentscommandant in Mali een spreekverbod richting media heeft opgelegd over het functioneren van MINUSMA⁴? Zo ja, vanwaar deze krampachtige houding?
 - 6 Wordt de neergestorte Apache vervangen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wordt dit buiten de Defensiebegroting om gefinancierd, zoals eerder ook gebeurd is met neergestort materieel?
 - 7 Is dit de laatste verlenging van een militaire bijdrage aan MINUSMA? Hoe lang wilt u doorgaan met afbouwen en overdragen?
 - 8 Wat is er nodig om het tempo van de uitvoering van het vredesakkoord te verhogen?
 - 9 Wat is de concrete inhoudelijke bijdrage van de civiele experts bij de concrete Nederlandse bijdrage in 2017 en om welk concreet aantal civiele experts gaat het?
 - 10 Wat is de verhouding tussen het streven om taken aan andere landen over te dragen enerzijds en de sleutelposities die Nederland inneemt in MINUSMA anderzijds?
 - 11 Welke toezeggingen heeft u ten aanzien van de aanwezigheid van helikopters?
 - 12 Hoe lang zijn de helikopters en bijbehorend personeel dat is ingezet in Mali nu uit de roulatie voor herstelwerkzaamheden?
 - 13 Hoe lang gaat het duren voordat de helikopters die zijn ingezet in Mali weer volledig operationeel gereed zijn?
 - 14 Hoe lang gaat het duren voordat de vliegers van de helikopters die zijn ingezet in Mali weer volledig geoefend, getraind en inzetbaar zijn?
 - 15 Indien een «naadloze overdracht» van helikopters niet mogelijk is, zal Nederlandse deelname aan de missie dan niet worden verlengd?
 - 16 Klopt het dat Frankrijk maar drie weken per maand helikopters inzet in Mali?

- Nr. Vraag
- 17 Wat zijn de concrete gevolgen van de afgenomen generieke geoefendheid van de Apache- en Chinook-vliegers voor deelname aan andere (lopende) missies? En wat zijn de gevolgen voor de inzetbaarheid voor de komende jaren?
- 18 Wat zijn de concrete gevolgen van het tekort aan reservedelen voor de Apache- en Chinook-vliegers voor de inzetbaarheid bij de huidige lopende missies? Wat zijn de gevolgen voor de inzetbaarheid voor de komende jaren?
- 19 Is er onderzoek gedaan naar de achtergrond van de verwachte bevolkingsgroei in deze regio? En zo nee, waarom niet? En zo ja, welke oorzaken liggen hieraan ten grondslag? Wat is de inzet om de achterliggende oorzaken van de te verwachten bevolkingsgroei te adresseren?
- 20 Met welke partners is Nederland in gesprek met betrekking tot de overdracht van helikopters in het gebied? Hoe beoordeelt u de berichtgeving⁵ dat de Duitse regering officieel besloten zou hebben gevechts- en helikopters in te zetten voor MINUSMA? Bent u bereid de Kamer hierover op korte termijn te informeren? Kunt u bevestigen dat Duitsland vanaf volgend voorjaar luchtsteun gaat geven aan de 290 Nederlandse militairen in Mali met drie Tiger gevechtshelikopters en drie NH90 transporttoestellen, zoals bericht door De Volkskrant op 25 oktober jl.? Hoe beoordeelt het kabinet dit besluit?
- 21 Heeft de Malinese overheid tot dusver iets gedaan tegen de smokkelnetwerken die van oudsher door het land lopen, richting Europa? Zo ja, wat?
- 22 Welke concrete inspanningen verricht het kabinet in Mali ten behoeve van migratie- en terreurbestrijding? Kunt u dit overzichtelijk maken in de vorm van een tabel, inclusief projecten, bedragen en doelstellingen?
- 23 Wat zijn de belangrijkste jihadistische groeperingen die actief zijn in Mali en wat is hun relatie tot elkaar en tot andere grote jihadistische terreurgroepen in de wereld?
- 24 Zijn er aanwijzingen voor aanwezigheid van ISIS of aan ISIS verwante terreurgroepen in Mali?
- 25 Op welke manier wordt samengewerkt met buurlanden van Mali en andere landen in de regio in het kader van het conflict in Mali en de missie MINUSMA?
- 26 Is ISIS aanwezig in Mali? Zo ja, kunt u een inschatting geven van de omvang en sterkte van hun aanwezigheid?
- 27 Met welke concrete maatregelen, investeringen of projecten gaat u de grondoorzaken van instabiliteit aanpakken?
- 28 Is er onderzoek gedaan naar de achterliggende grondoorzaken van instabiliteit in Mali?
- 29 Welke concrete stappen verwacht u van de regering in Mali als u meent dat de regering van Mali dient te investeren in de snelle uitvoering van de hervormingen? Is dat alleen financieel of ook praktisch?
- 30 Is een Nederlandse bijdrage aan de Franse operatie Barkhane denkbaar en mogelijk? Zijn er andere landen die aan deze operatie meedoen?
- 31 Het kabinet geeft aan dat er nog geen vastomlijnd plan is voor de terugkeer van het Malinese leger in alle delen van het noorden van het land. Heeft het kabinet enige indicatie wanneer dit wel het geval zal zijn?
- 32 Kunt u voorbeelden geven van de initiatieven die Nederland heeft gesteund als het gaat om de betrokkenheid van jongeren en vrouwen bij de uitvoering van het vredesakkoord?

- Nr. Vraag
- 33 Heeft MINUSMA tot nu toe op enigerlei wijze de migratiestromen via of vanuit Mali naar Europa doen afnemen? Verwacht u enig effect in de nabije toekomst?
- 34 In hoeverre werkt Mali mee met de terugname van illegalen en uitgeprocedeerde asielzoekers?
- 35 Hoeveel resultaat denkt u met ontwikkelingshulp in Mali te kunnen bereiken voor de aanpak van jeugdwerkloosheid, als de banenplannen van het kabinet in Nederland al falen?
- 36 Wat is de stand van zaken met betrekking tot het sluiten van een *Migration Compact* tussen Mali en de EU? Wat is de voortgang van de onderhandelingen met Mali over het Migration Compact?
- 37 Welk deel van de inspanningen ten behoeve van migratiebestrijding wordt gebruikt ten behoeve van het wegnemen van de grondoorzaken van migratie?
- 38 Klopt het dat de nadruk bij de migratie-inspanningen, blijkens de artikel 100-brief, ligt op de bestrijding van grondoorzaken van migratie? Hoe interpreteert het kabinet het bestrijden van de grondoorzaken concreet?
- 39 Welke inspanningen in migratieverband hebben niet te maken met het bestrijden van grondoorzaken maar het bestrijden van migratie?
- 40 Hoeveel meldingen van mensenrechtenschendingen door militairen en politiefunctionarissen die gelieerd zijn aan de Malinese overheid zijn er het afgelopen jaar geweest?
- 41 Op welke manier wordt opgetreden tegen mensenrechtenschendingen door militairen en politiefunctionarissen die gelieerd zijn aan de Malinese overheid? Worden degenen die zich schuldig maken aan mensenrechtenschendingen daarvoor bestraft?
- 42 Welke programma's steunt of voert het kabinet uit om traditionele en religieuze leiders, vrouwen- en jeugdgroepen, slachtoffers, en overheidsdiensten in onder andere Segou, Mopti, en Timbuktu te mobiliseren en te informeren over gevoelige thema's zoals kindhuwelijken, vrouwenbesnijdenis en geweld tegen vrouwen? Hoeveel kosten deze programma's en hoe worden deze gedekt? En in samenhang met welke andere programma's worden deze programma's gesteund of uitgevoerd?
- 43 Welke projecten ondersteunt Nederland in Mali met betrekking tot gender en vrouwenrechten? Om welke projecten gaat het, hoeveel geld is ermee gemoeid en hoe worden deze bijdragen gedekt? Kunt u dit overzichtelijk maken in de vorm van een tabel?
- 44 Hoe rijmt het kabinet alle inspanningen ten behoeve van gender en vrouwenrechten met de essentie van de Nederlandse bijdrage aan de missie, namelijk het opzetten van een inlichtingencapaciteit?
- 45 Hoe beoordeelt u de berichtgeving⁶ over het dubbelzinnige mandaat van MINUSMA en de grote spanning tussen het gebruik van geweld en volledige onpartijdigheid van de VN? Klopt het dat u afstand genomen heeft van de in het artikel aangehaalde militairen en deskundigen? Zo ja, waarom?
- 46 Klopt het dat het mandaat weliswaar het gebruik van geweld toestaat, maar dat commandanten en eenheden worstelen met het begrip onpartijdigheid, met het risico dat militairen in het veld onduidelijke opdrachten krijgen, te meer daar de omgeving in Mali complex is? Hoe beoordeelt u het functioneren van MINUSMA in dit licht?
- 47 Wat gebeurt er met de «actieve aandacht» die binnen de inlichtingenketen van MINUSMA en UNPOL wordt besteed aan de problematiek van mensensmokkel en irreguliere migratiestromen? Wordt er vervolgens iets mee gedaan en zo ja, door wie?

- Nr. Vraag
- 48 Wat is precies de status van de preambule van het mandaat van MINUSMA waarin het tegengaan van mensensmokkel en irreguliere migratie wordt genoemd? Hoe verhoudt zich dit tot de vijf genoemde prioritaire taken?
- 49 Waarom gaat u in het geheel niet in op het functioneren van MINUSMA en de effectiviteit van de Nederlandse bijdrage tot dusver? Bent u bereid per direct een tussentijdse evaluatie naar de Kamer te sturen, zoals eerder ook geschiedde ten behoeve van de verlenging van de Nederlandse bijdrage aan MINUSMA vanaf eind 2015? Zo nee, waarom niet?
- 50 Wie neemt de taken van de Duitse en Tsjechische *special forces* over nadat zij eind november/media december zijn vertrokken?
- 51 Kunt u aangeven in hoeverre Nederlandse *special forces* in Mali onder hun niveau werken?
- 52 Wordt vastgehouden aan het «*golden hour*» voor medische evacuatie? Welke tijdsduur acht u acceptabel?
- 53 Kunt u nader specificeren welke «lichte infanterie-eenheden» de inlichtingentaken overnemen?
- 54 Welke activiteiten gaan de *special forces* nu uitvoeren?
- 55 Op basis waarvan doet u de uitspraak dat gevechtshelikopters niet meer nodig zijn voor bescherming? Kunt u dit toelichten?
- 56 Is het zogenaamde «*golden hour*» te allen tijde gegarandeerd?
- 57 Van wie worden de Nederlandse militairen afhankelijk voor de zogenaamde *medical evacuation (medevac)* en *casualty evacuation (casevac)*?
- 58 Zijn *medevac* en *casevac* tijdens de inzet van Nederlandse militairen te allen tijde gegarandeerd? Welke garanties en toezeggingen heeft u hierover?
- 59 Wordt het gebied waarin de Nederlandse militairen kunnen opereren beperkt nu de helikopters worden teruggetrokken?
- 60 Hoe lang zal het duren voor respectievelijk de geoefendheid en de inzetbaarheid van de vliegers als ook de materiele inzetbaarheid van de helikopters weer op orde zijn?
- 61 Hoe zou u het karakter van de inlichtingen die gebruikt worden in deze VN-missie omschrijven? Om welke soort inlichtingen gaat het?
- 62 Hoe vaak zijn Nederlandse militairen tot nu toe betrokken geweest bij gevechtsacties en/of in strijd geraakt met tegenstanders?
- 63 Klopt het dat de kracht en capaciteiten van terroristische organisaties in Mali zoals AQIM en al-Murabitun toenemen?
- 64 Wat zijn de concrete materiele gevolgen van de extra slijtage van het materieel? Waren de gevolgen van de extreme omstandigheden voor de slijtage – gezien de eerdere ervaringen in missies- niet te voorspellen? En zo nee, waarom niet?
- 65 Beschikt de eenheid voor lange afstandsverkenning over voldoende beschermingsmiddelen tegen *improvised explosive devices (IED's)*?
- 66 Bent u bereid, in het licht van de steeds sterker wordende en slimmer opererende jihadisten, te pleiten voor verruiming van het mandaat van MINUSMA om deze terroristen keihard aan te kunnen pakken? Zo nee, waarom niet?
- 67 Kunt u nader ingaan op de extreme omstandigheden waarin het materieel sneller slijt dan elders? In hoeverre wordt het herstel van de basisgereedheid en de verbetering van inzetbaarheid van de krijgsmacht hierdoor vertraagd?
- 68 In hoeverre zal de verdere integratie van de «*All Sources Information Fusion Unit*»(ASIFU) in de structuur van MINUSMA effect hebben op het behoud van operationele inlichtingen en de kwaliteit en betrouwbaarheid van deze inlichtingen?

Nr.	Vraag
69	Verwacht het kabinet dat de toename van de capaciteiten van terroristische organisaties in de regio en de toenemende samenwerking tussen deze organisaties zal leiden tot een verhoogd risico van aanslagen?
70	Op welke wijze is de medische evacuatiecapaciteit geregeld? Is met de Duitse toezegging met betrekking tot luchtsteun het <i>golden hour</i> ook op grotere afstand gegarandeerd voor eenheden die buiten de poort op patrouille gaan? Graag een toelichting.
71	Hoe waarschijnlijk is het dat Nederlandse militairen betrokken raken bij gevechtsacties?
72	Met hoeveel extra personeel en met welke wapensystemen zal de eenheid voor langeafstandsverkenning worden uitgerust om ervoor te zorgen dat deze voldoende in staat is zichzelf te beschermen en alle opdrachten uit te voeren?
73	Welke maatregelen gaat u nemen of zou u kunnen gaan nemen om de aanzienlijke uitzenddruk bij vooral logistiek personeel op te vangen?
74	Welke beperkingen resteren er nog nu met de interim-oplossing de 13e lichte brigade zijn gereedstellingsprogramma zo goed als mogelijk kan realiseren?
75	Worden er door MINUSMA extra maatregelen getroffen om de effecten van de steeds geavanceerder wordende <i>Radio Controlled IED's</i> te verkleinen? Worden er extra EOD-activiteiten verricht? Zo ja, welke?
76	Bij welke «andere operaties» kunnen geen kleine onbemande vliegtuigen worden ingezet door de inzet in Mali?
77	Kunt u concreet aangeven hoe groot het capaciteitstekort van kleine onbemande vliegtuigen?
78	Kunt u (in tabelvorm) een overzicht geven van alle kosten van deze missie en alle kosten die aan deze missie zijn gerelateerd die uit het Budget Internationale Veiligheid (BIV) gefinancierd worden sinds de aanvang van deze missie?
79	Wordt Defensie snel en volledig vanuit het BIV gecompenseerd voor de snellere slijtage van materieel in de extreme omstandigheden? Wordt er, na de kritiek van de Rekenkamer in het verantwoordingsonderzoek 2015 bij het Ministerie van Defensie, enige voortgang geboekt in het eenvoudiger maken van de verrekening die met het BIV moet plaatsvinden, wanneer Defensie extra uitgaven heeft gedaan voor het uitvoeren van missies?
80	Worden de uitzendtermijnen ook in acht genomen?
81	Zijn er middelen opgenomen ten behoeve van de voor- en tijdenszorg opgenomen? En zo ja, wat is de omvang van de middelen?
82	Wat is de huidige (resterende) omvang van de bestaande voorziening voor nazorg in het BIV?

¹ <https://www.bnr.nl/nieuws/10015679/koenders-positief-tegenover-verlenging-mali-missie>

² <https://www.opendoors.nl/vervolgdechristenen/ranglijst-christenvervolgung/landenoverzicht/mali/>

³ «De VN-missie in Mali, zelf doen of uitbesteden?», Militaire Spectator, nummer 5, 2016

⁴ «VN-missie Mali verder met 300 man», Telegraaf, 7 oktober jl.

⁵ <http://augengeradeaus.net/2016/11/jetzt-offiziell-deutschland-bietet-un-hubschrauber-fuer-einsatz-in-mali-an/>

⁶ «Blauwhelmen met een vaag mandaat», NRC, 21 oktober jl.